

عنوان مقاله:

تحلیل نهادی استقرار نظام مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی در ایران (با استفاده از چارچوب توسعه و تحلیل نهادی)

محل انتشار:

فصلنامه مجلس و راهبرد، دوره 29، شماره 110 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

محمدجواد شریف زاده - دانشیار دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد دانشگاه امام صادق (ع)؛

مهدی سرمست شوشتری - دانشجوی دکتری علوم اقتصادی، دانشگاه امام صادق (ع) (نویسنده مسئول)؛

خلاصه مقاله:

استقرار نظام مالیات (یکپارچه) بر مجموع درآمد از مهمترین اقداماتی است که می تواند نقش محوری در تحول مالیاتی کشور ایفا کند. این نظام مالیاتی با اینکه در برخی قوانین پیش از انقلاب اسلامی و قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ وجود داشته ولی هیچ گاه در ایران اجرا نشده است. مسئله تحقیق حاضر این است که در فرایند استقرار نظام مالیات بر مجموع درآمد خصوصیات بازیگران، الگوی تعاملات آنها، میزان اطلاعات و دسترسی و عوامل نهادی و برون زای حاکم بر تصمیم گیری در این باره چیست؟ از این رو چارچوب توسعه و تحلیل نهادی و نظریه انتخاب عمومی در پژوهش حاضر مورد استفاده قرار گرفت. همچنین مصاحبه نیمه ساختار یافته با جمعی از صاحب نظران حوزه مالیات ستانی انجام و برای تحلیل نتایج آن از روش تحلیل مضمون استفاده شد. یافته های پژوهش حاکی از آن است که بازیگران کم درآمد و پردرآمد از حیث تقارن اطلاعات، تکثر، میزان دسترسی به مراکز تصمیم گیری شرایط برابری ندارند. همچنین بازیگران پردرآمد که از وضع مالیات بر مجموع درآمد متضرر می شوند به روش های مختلف در لایه سیاستی کنش دارند ولی بازیگران کم درآمد در لایه سیاستی حضوری ندارند. پیش بینی مقاله این است که در شرایط عادی نظام مالیاتی تصویب و اجرا نمی شود؛ مگر اینکه عوامل برون زا همچون فشار تحریم ها، مطالبه فعالان اجتماعی و روحیه تحول گرایی در مجلس و دولت شرایط استقرار این نظام مالیاتی را فراهم کند.

کلمات کلیدی:

مالیات بر مجموع درآمد، چارچوب توسعه و تحلیل نهادی، اقتصاد نهادی، نظام مالیاتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1499539>

